

GUIA D'IMPLANTACIÓ DELS PLANS D'ACCESSIBILITAT ALS MUNICIPIS DE L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA

MARC NORMATIU DE REFERÈNCIA

CONVENCIÓ DE LES NACIONS UNIDES SOBRE ELS DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

Promulgada el 13 de desembre de 2006 per l'assemblea General de les Nacions Unides:

- Marca l'objectiu de garantir que les persones amb discapacitat puguin gaudir dels seus drets en igualtat de condicions amb la resta de persones.
- Espanya va signar i ratificar aquesta Convenció i el seu Protocol facultatiu, que van passar a formar part de l'ordenament jurídic espanyol.
- El Parlament de Catalunya s'hi va adherir mitjançant la Declaració del 17 de desembre de 2008.

ESTRATÈGIA EUROPEA SOBRE DISCAPACITAT 2010-2020

La Unió Europea impulsa una Estratègia sobre Discapacitat amb la finalitat d'interpel·lar els països membres perquè posin en marxa les mesures necessàries en cada cas per garantir els drets de la ciutadania. Els àmbits de treball són:

- Accessibilitat
- Acció exterior
- Educació i formació
- Igualtat
- Participació
- Protecció social
- Ocupació
- Sanitat

MARC ESTATAL

- Llei 39/2006 de promoció de l'autonomia personal i atenció de les persones en situació de dependència.
- Llei 27/2007, de 23 d'octubre, per la qual es reconeixen les llengües de signes espanyoles i es regulen els mitjans de suport a la comunicació oral de les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues.
- Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.
- Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.

MARC CATALÀ

- Decret 135/1995, de 24 de març, Codi d'accessibilitat de Catalunya.
- Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials.
- Llei 19/2009, de 26 de novembre, de l'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència.
- Llei 17/2010, de 3 de juny, de la llengua de signes catalana.
- Llei 13/2014, de 30 d'octubre, d'accessibilitat.

2

PRINCIPALS CONTINGUTS DE LA LLEI 13/2014 AMB RELACIÓ ALS PLANS D'ACCESSIBILITAT

QUI ELS HA DE FER I QUINA ÉS LA FINALITAT DELS PLANS D'ACCESSIBILITAT?

Qui els ha de fer?

- Els han de fer les administracions públiques en l'àmbit de les pròpies competències.
- A més, les administracions poden incloure l'elaboració d'aquests plans en els contractes de serveis públics en règim de concessió.

Quina és la seva finalitat?

- Identificar i planificar les actuacions necessàries per complir les condicions d'accessibilitat establertes per aquesta llei i per la corresponent normativa de desplegament en els àmbits següents:
 - Territori
 - Edificis
 - Mitjans de transport
 - Productes i serveis públics
 - Comunicació amb les administracions

QUINES OBLIGACIONS TENEN ELS MUNICIPIS?

- Municipis mitjans, grans i petits: han de tenir un pla municipal d'accessibilitat que ha d'incloure tots els àmbits i els territoris de la seva competència.
- Municipis petits limítrofs (adjacents): els que tenen menys de 10.000 habitants cadascun poden optar per redactar un pla d'accessibilitat conjunt d'àmbit supramunicipal, sempre que cada municipi l'aprovi i n'executi les actuacions que afecten el seu territori.

COM S'HAN DE FER?

- S'ha de realitzar un procés participatiu amb la ciutadania en l'elaboració dels plans municipals d'accessibilitat.

QUINS TERMINIS S'HAN DE TENIR EN COMPTE?

Elaboració de plans nous

- Les administracions públiques que en el moment de l'entrada en vigor de la Llei 13/ 2014 no disposaven de Pla d'accessibilitat tenen tres anys per elaborar-lo des de l'entrada en vigor del reglament que la desplegui.

Revisió dels plans vigents

- Les administracions públiques que en el moment de l'entrada en vigor de la Llei 13/ 2014 disposaven de Pla d'accessibilitat tenen tres anys per revisar-los per adequar-los al contingut de la Llei des de l'entrada en vigor del reglament que la desplegui.

Execució dels plans

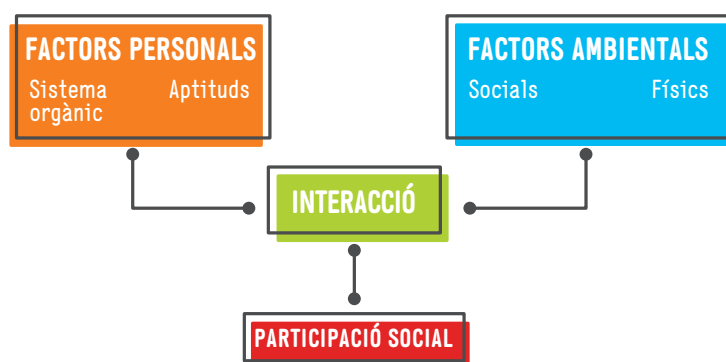
- En el moment d'entrada en vigor del reglament que desplegui la Llei 13/2013 els ens locals han d'executar els plans d'accessibilitat en els terminis següents:
 - Vuit anys, els municipis de més de cinquanta mil habitants.
 - Dotze anys, els municipis d'entre vint mil i cinquanta mil habitants.
 - Quinze anys, els municipis de menys de vint mil habitants.

3

BASES DEL MODEL SOCIAL DE LA DISCAPACITAT

La Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat estableix a l'article primer que: «Dins les persones amb discapacitat s'hi inclouen les que tenen deficiències físiques, mentals, intel·lectuals o sensorials a llarg termini que, en interactuar amb diverses barreres, poden impedir la seva participació plena i efectiva en la societat, en igualtat de condicions amb les altres.»

- La discapacitat no es considera una característica de la persona, sinó el resultat de la interacció entre la persona i el seu entorn.
- No és un estat definitiu, sinó un concepte en constant evolució.
- Variables com el temps, el gènere, l'edat, el context social i econòmic, o els aspectes tecnològics són factors influents.

La situació de discapacitat pot ser modificada a través de factors personals també anomenats interns (sistema orgànic, aptituds, habilitats) i factors ambientals o externs (factores polítics, econòmics, socials, culturals, físics i del medi).

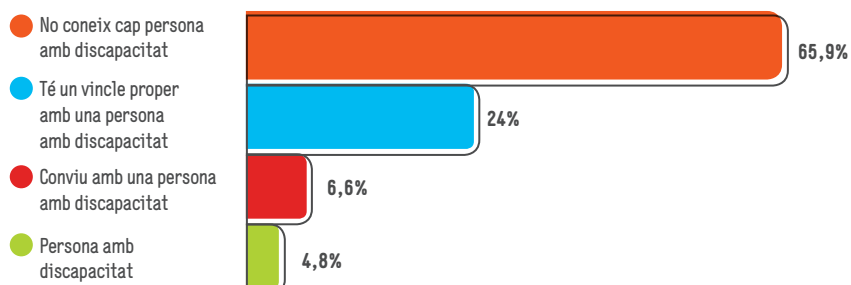
EVOLUCIÓ DELS DIFERENTS PARADIGMES DE LA DISCAPACITAT

Els diferents models d'anàlisi de la discapacitat han evolucionat al llarg dels anys des de la prescindència o negativisme fins a l'actual model social, que considera que el que incapacita les persones és la societat i no la seva discapacitat.

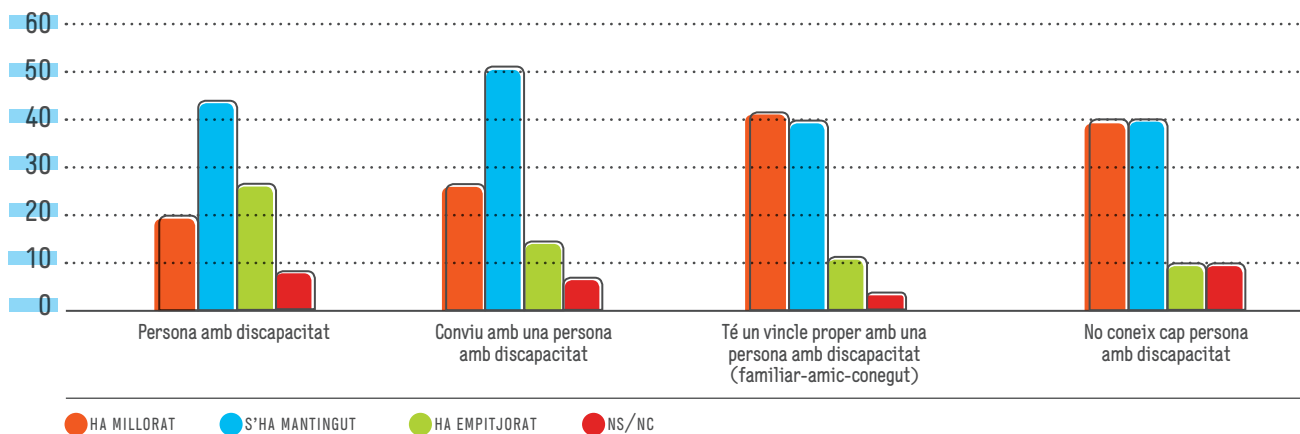
DRETS		
Prescindència-Negativista	Mèdic-Rehabilitador	Social
<p>Drets inexistents / nuls.</p> <p>Pèrdua dret de ciutadania.</p> <p>La manca de llibertat, la discriminació i l'exclusió no es percep com una vulneració de drets.</p>	<p>Drets limitats.</p> <p>Més pacient que ciutadà.</p> <p>No té autoritat per prendre les seves pròpies decisions. Són els professionals de la salut els que prenen les decisions més rellevants.</p>	<p>Enfocament de Drets Humans.</p> <p>Ciutadà de ple dret, principi d'autonomia i independència.</p> <p>Participació plena en igualtat de condicions amb la resta de la ciutadania.</p>
POLÍTIQUES PÚBLIQUES		
Prescindència-Negativista	Mèdic-Rehabilitador	Social
<p>L'Estat no assumeix cap responsabilitat.</p> <p>Filantropia, caritat i beneficència principalment d'ordes religiosos.</p> <p>Fons econòmics provinents de donatius, almoines per compassió, llàstima.</p> <p>*(Maratons televisats amb persones que transmeten sentiment de llàstima).</p> <p>Institucionalització i aïllament: orfenats, manicomis...</p>	<p>Polítiques assistencials i segregades.</p> <p>Cobertura limitada i discrecional.</p> <p>Subjecte a un pressupost: quan s'esgota el fons, s'extingeix el servei, programa o ajuda.</p> <p>Es dona pes als equips mèdics o rehabilitadors i es limita la participació de les persones amb discapacitat i les seves organitzacions (són actors passius).</p>	<p>Transversalitat, garantia de drets, igualtat d'oportunitats i equitat.</p> <p>Drets universals per a tots els ciutadans i ciutadanes sense cap tipus d'exclusió.</p> <p>Es donen condicions per al ple gaudiment dels drets fonamentals i la participació de les persones amb discapacitat (són actors actius).</p>

ENQUESTA OMNIBUS AMB (ABRIL 2016)

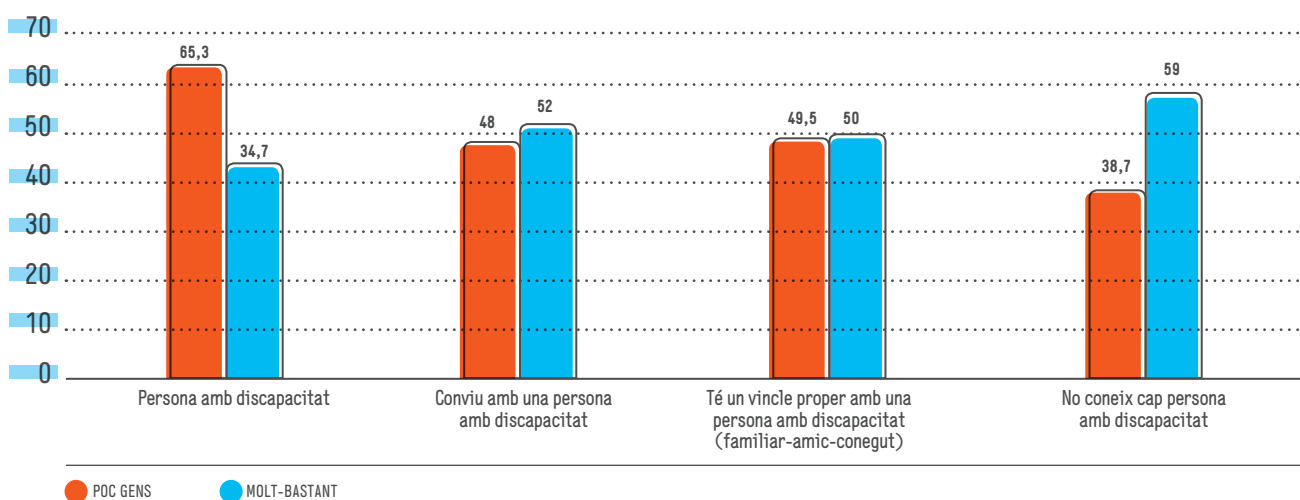
Relació amb les persones que tenen una discapacitat

En general, diria que en els últims quatre anys el suport a les persones amb alguna discapacitat ha millorat, ha empitjorat o s'ha mantingut?

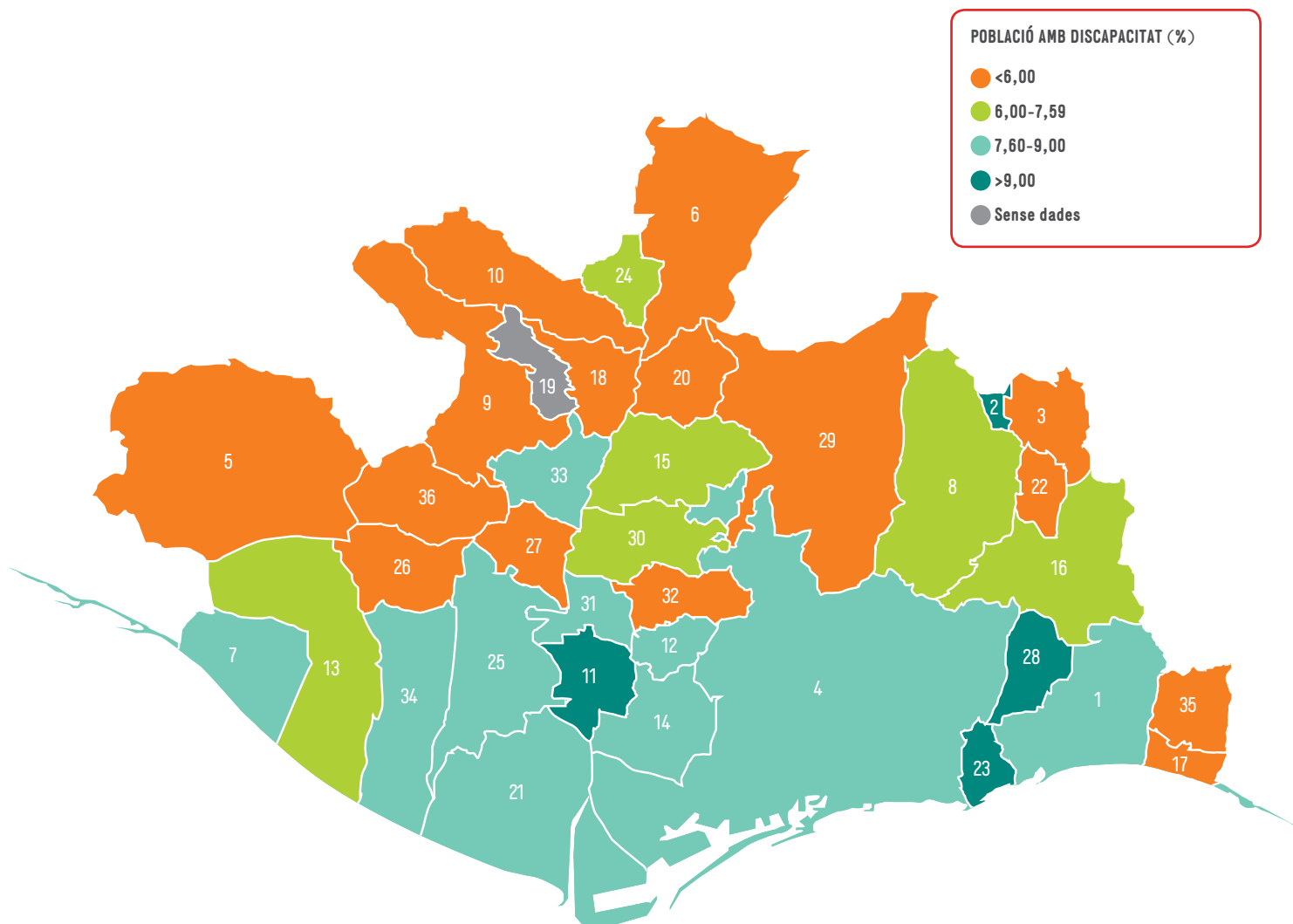
Creu que el seu municipi està adaptat per facilitar la mobilitat a les persones que tenen dificultat per moure's?

NOTA: L'univers enquestat són 400 persones a la ciutat de Barcelona i 400 persones a la resta del territori de l'AMB.

- 1 de cada 3 persones enquestades mantenen una relació, en el seu entorn, amb una persona amb algun tipus de discapacitat.
- 1 de cada 4 persones amb discapacitat entrevistades consideren que el suport que reben ha empitjorat durant els darrers anys. Per contra, només 1 de cada 10 persones que no coneixen a cap persona amb discapacitat té la mateixa opinió.
- D'altra banda, 2 de cada 3 persones amb discapacitat entrevistades responen que el seu municipi està poc o gens adaptat.

DISTRIBUCIÓ DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT RECONEGUDA PER MUNICIPIS. 2014

POBLACIÓ AMB DISCAPACITAT (%)

- <6,00
- 6,00-7,59
- 7,60-9,00
- >9,00
- Sense dades

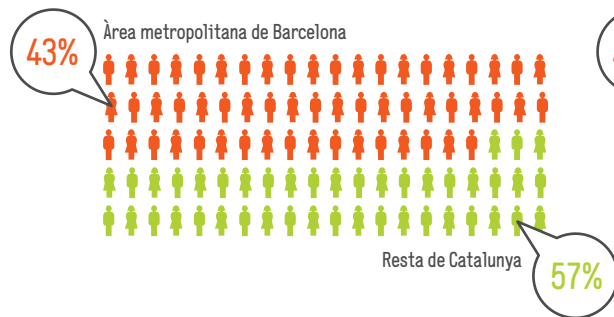
MUNICIPI	TOTAL DE PERSONES AMB DISCAPACITAT	% POBLACIÓ AMB DISCAPACITAT
1. Badalona	18.563	8,40
2. Badia del Vallès*	1.691	12,47
3. Barberà del Vallès	1.743	5,37
4. Barcelona	142.433	8,79
5. Begues*	227	3,48
6. Castellbisbal*	562	4,53
7. Castelldefels	3.123	4,96
8. Cerdanyola del Vallès	3.782	6,53
9. Cervelló*	505	5,83
10. Corbera de Llobregat*	646	4,54
11. Cornellà de Llobregat	8.016	9,17
12. Esplugues de Llobregat	3.861	8,26
13. Gavà	3.209	6,90
14. L'Hospitalet de Llobregat	22.603	8,79
15. Molins de Rei	1.575	6,35
16. Montcada i Reixac	2.191	6,32
17. Montgat*	562	5,18
18. Pallejà*	557	4,95
19. La Palma de Cervelló*	7	0,23

MUNICIPI	TOTAL DE PERSONES AMB DISCAPACITAT	% POBLACIÓ AMB DISCAPACITAT
20. El Papiol*	186	4,63
21. El Prat de Llobregat	5.606	8,88
22. Ripollet	2.210	5,91
23. Sant Adrià de Besòs	3.371	9,78
24. Sant Andreu de la Barca	1.768	6,47
25. Sant Boi de Llobregat	7.450	8,97
26. Sant Climent de Llobregat*	167	4,28
27. Santa Coloma de Cervelló*	307	3,85
28. Santa Coloma de Gramenet	11.329	9,39
29. Sant Cugat del Vallès	2.958	3,48
30. Sant Feliu de Llobregat	2.960	6,78
31. Sant Joan Despí	2.454	7,48
32. Sant Just Desvern*	806	5,08
33. Sant Vicenç dels Horts	1.991	7,09
34. Viladecans	4.980	7,64
35. Tiana*	313	3,84
36. Torrelles de Llobregat*	231	4,02
AREA METROPOLITANA DE BARCELONA	264.943	8,18
CATALUNYA	537.998	7,16

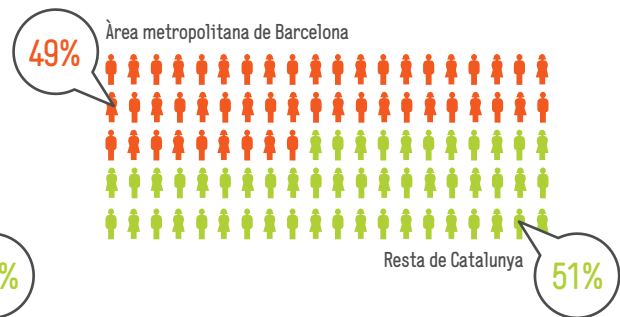
* Per als municipis de menys de 20.000 habitants s'utilitzen dades del 2012 publicades per l'IERMB.

DADES METROPOLITANES SOBRE DISCAPACITAT

Distribució de la població total

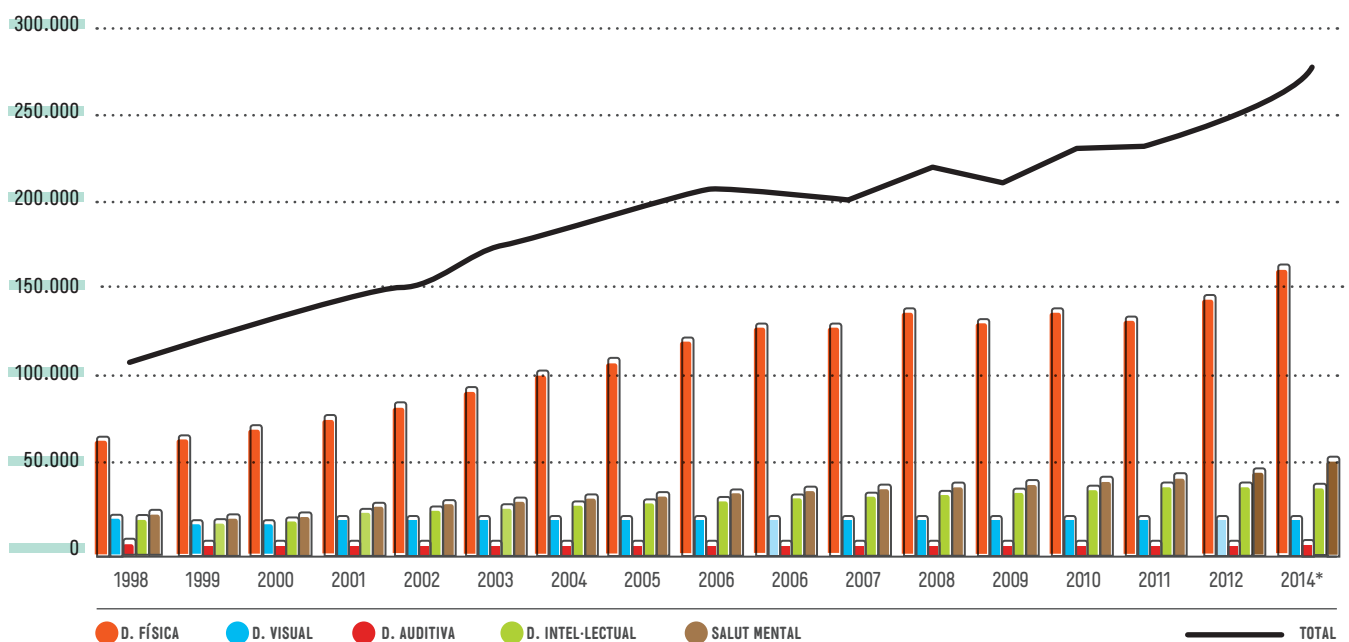
Distribució de les persones amb discapacitat reconeguda

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Idescat. Any 2014

- Les persones amb discapacitat reconeguda al territori AMB representen un volum de població de 264.943 persones l'any 2014, el 8,2% del total. A Catalunya representen el 7,1%.
- L'envelliment és una característica molt significativa entre les persones amb discapacitat: el 48% tenen més de 65 anys.

Evolució de les persones amb reconeixement legal de discapacitat per tipus de discapacitat. 1998-2014

ANY	D.FÍSICA	D.VISUAL	D.AUDITIVA	D.INTEL·LECTUAL	SALUT MENTAL	NO CONSTA	TOTAL
1998	63.977	10.064	4.189	14.149	13.713	1.214	107.295
2014*	158.140	18.969	14.837	20.358	52.358	281	264.943
	247%	188%	354%	144%	382%	-77%	247%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Benestar Social i Família.
 2013. Dades no disponibles.
 2014: per als municipis de menys de 20.000 habitants s'utilitzen dades de 2012 publicades per l'IERMB.

www.amb.cat

www.cocemfe-barcelona.es

